

Kondylomer – Kønsvorter

Kondylomer er kønsvorter, som skyldes smitte med humant papillom virus, også kaldet HPV. En kvindes livstidsrisiko for at få kondylomer er ca. 10 % hvis man ikke er vaccineret.

Kondylomer smitter ved direkte kontakt, fx ved samleje, hvor der overføres vortevirus.

Kondylomer giver irritation, kløe, svie og kosmetiske gener på skamlæber, skede, mellemkød og omkring endetarmen. Kondylomer er fligede, blomkålslignende, lyserøde eller hvide.

Kondylomer kan ses direkte. I tvivlstilfælde kan lægen bruge en speciel kikkert eller tage en vævsprøve.

Lokal behandling

Kønsvorter kan behandles, men det kræver tålmodighed, for det kan tage flere måneder. Codyline og Wartec bruges x 2 dagligt i tre dage. Gentages hver uge i op til 3 måneder. Tilbagefald ses hos 16-34 %. Behandlingen udføres oftest af kvinden selv. Podofyllin påsmøres af lægen 1-2 gange ugentligt i op til 6 uger. Skal afvaskes i starten 1-9 timer efter påsmøring. Tilbagefald ses hos 21-45 %. Må ikke bruges til gravide. Aldara påsmøres x 1 dagligt ved sengetid 3-5 gange ugentligt og afvaskes om morgenen, højst i 16 uger. Tilbagefald ses her hos 13-19 %. Må ikke bruges til gravide.

Alle former for lokalbehandling har bivirkninger. Det er vigtigt at behandlingen ikke gør det værre end selve kondylomerne. Ved lokalbehandling kan der ses rødme, svie, kløe, sår- og ardannelse som kan være så udtalt, at behandlingen må indstilles.

Andre behandlinger er kirurgisk operation eller en laserbehandling i lokal eller hel bedøvelse. Man kan også frysebehandle. Frysning ca. hver anden uge i op til 2-4 måneder. Der kan ses blødning, betændelse og arvævsdannelse ved disse former for behandling. Disse metoder kan anvendes af gravide, men generelt behandler man faktisk ikke en gravid. Tal med din læge om det.

Kontrol og vaccination

Da der er tilbagefald hos 10-50 %, anbefales kontrol efter cirka 3 måneder. Kønsvorter kan næsten forebygges 100 % ved vaccination mod HPV type 6 og 11, som findes i vaccinen Gardasil.

Partnerbehandling

Din partner skal behandles hvis han har synlige kondylomer. Det er vigtigt at bruge kondom til I begge er fri for kondylomer. Din nuværende partner behøver ikke at være dén, som har smittet dig, og selve smittebæreren behøver ikke at have haft synlige kønsvorter.

Trine Kølby

September 2024 revideres juli 2027